

Kvartalna statistika saobraćaja I kvartal 2019. godine^(p)

Prevoz putnika u prvom kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi rast u željezničkom za 1,1%, drumskom za 0,5%, lokalnom drumskom za 2,1%, prevozu putnika na aerodromima 6,4%, redovnom vazdušnom za 6,0% i vanrednom vazdušnom prevozu za 23,2%.

Kod prevoza robe u prvom kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine pad se bilježi željezničkog za 24,7%, ukupnog prometa robe u lukama za 13,6%, dok se rast bilježi kod prevoza robe na aerodromima za 9,2%.

Broj pretovarenih tona u lukama, u prvom kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi pad za 12,0%, dok se kod izmanipulisanih tona bilježi rast za 7,3%.

Potrošnja minuta fiksne telefonije u prvom kvartalu 2019. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi pad za 18,6%, dok potrošnja minuta mobilne telefonije bilježi rast za 1,1%.

Ukupan broj saobraćajnih nezgoda¹ u prvom kvartalu 2019. godine iznosio je 1 207, što je 2,2% više u odnosu na isti kvartal 2018. godine. Broj nastradalih lica² u prvom kvartalu 2019. godine iznosio je 490 (od čega je 483 povrijeđenih lica), što je za 2,0% manje u odnosu na isti kvartal 2018. godine.

Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila u prvom kvartalu 2019. godine iznosi 49 025 što je za 6,6% više nego u istom kvartalu prethodne godine. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila³ u prvom kvartalu 2019. godine iznosi 5 060 što je za 0,3% više nego u istom kvartalu prethodne godine.

U prvom kvartalu 2019. godine drumskim teretnim motornim vozilima prevezeno je 209 hiljada tona robe, uz ostvarenih 22 090 hiljada tonskih kilometara. Pređeni kilometri vozila sa utovarom iznosili su 927 hiljada kilometara. U strukturi prevezene robe unutrašnji prevoz učestvuje sa 92,8% ili 194 hiljade tona prevezene robe, dok međunarodni prevoz učestvuje sa 7,2% ili 15 hiljada tona prevezene robe. U strukturi ostvarenih tonkih kilometara unutrašnji prevoz učestvuje sa 68,6% ili 15 149 hiljada tonkih kilometara, a međunarodni prevoz sa 31,4% ili 6 941 hiljada tonkih kilometara.

Tabela 1. Kvartalna statistika saobraćaja, I kvartal 2019.

Indikator	I kvartal 2018	I kvartal 2019
Broj prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju, u hilj.	190	192
Broj prevezenih putnika u drumskom saobraćaju, u hilj.	1 641	1 649
Broj prevezenih putnika na aerodromima, u hilj.	241	256
Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju	1 181	1 207
Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila	45 982	49 025

^(p) Preliminarni podaci

¹ Ukupan broj saobraćajnih nezgoda obuhvata: nezgode bez poginulih i povrijeđenih lica, nezgode sa poginulim, nezgode sa poginulim i povrijeđenim, nezgode sa povrijeđenim.

² Nastradala lica obuhvataju povrijeđena i poginula lica.

³ Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i polovna uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Tabela 2. Prevoz putnika i robe prema vrstama prevoza

	QI 2018	QI 2019	Indeksi		
			$\frac{QI\ 2019}{\emptyset\ 2015}$	$\frac{QI\ 2019}{QIV\ 2018}$	$\frac{QI\ 2019}{QI\ 2018}$
Prevoz putnika					
Željeznički saobraćaj, u hilj.	190	192	62,1	88,9	101,1
Drumski saobraćaj, u hilj.	1 641	1 649	94,4	92,3	100,5
Lokalni drumski saobraćaj, u hilj.	236	241	109,0	92,7	102,1
Prevezeni putnici na aerodromima	240 830	256 332	62,4	73,4	106,4
Redovni vazdušni saobraćaj	75 298	79 792	60,5	76,6	106,0
Vanredni vazdušni saobraćaj	2 942	3 624	39,7	70,8	123,2
Putnički kilometri					
Željeznički saobraćaj, u hilj.	12 203	12 423	61,7	90,3	101,8
Drumski saobraćaj, u hilj.	16 594	16 835	61,4	67,4	101,5
Redovni vazdušni saobraćaj, u hilj.	49 308	51 134	41,1	68,7	103,7
Vanredni vazdušni saobraćaj, u hilj.	1 741	1 945	68,0	32,3	111,7
Prevoz robe					
Željeznički saobraćaj, u hilj.	304	229	92,7	93,1	75,3
Prevezena roba na aerodromima, u t	185	202	91,0	87,4	109,2
Tonski kilometri					
Željeznički saobraćaj, u hilj.	35 361	26 531	94,8	93,5	75,0
Dolasci i odlasci brodova u lukama					
Ukupan promet robe, u t	485 220	419 015	112,6	78,4	86,4
Izvoz, u t	275 591	191 600	91,5	78,7	69,5
Uvoz, u t	209 629	227 415	140,0	78,2	108,5
Pretovar u lukama					
Pretovarene tone	477 096	420 051	101,8	73,0	88,0
Izmanipulisane tone	849 836	912 001	108,3	98,9	107,3

Tabela 3. Promet putnika i tereta na aerodromima, I kvartal 2019.

	QI 2019
Broj komercijalnih operacija	3 174
Promet putnika	256 332
Promet tereta, t	202

Tabela 4. Struktura prometa putnika na aerodromima, I kvartal 2019

	QI 2019	Struktura prometa, %
Ukupno	256 332	100,0
Aerodrom Podgorica	191 728	74,8
Aerodrom Tivat	64 604	25,2

Tabela 5. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom putnika sa crnogorskim aerodromima, I kvartal 2019.

	Ukupno	Aerodrom Podgorica	Aerodrom Tivat
Srbija	89 662	63 495	26 167
Rusija	39 192	1 949	37 243
Turska	21 469	21 469	-
Njemačka	19 279	19 123	156
Italija	16 974	16 074	900
Slovenija	11 434	11 434	-
Austrija	10 541	10 541	-
Velika Britanija	9 728	9 590	138
Belgija	8 787	8 787	-
Mađarska	8 204	8 204	-

Tabela 6. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom robe sa crnogorskim lukama, I kvartal 2019.

	Ukupan promet robe, u t	Izvoz, u t	Uvoz, u t
Italija	117 865	61 145	56 720
Egipat	69 190	69 190	-
Hrvatska	57 158	15 143	42 015
Grčka	54 483	8 248	46 235
Malta	23 353	4 480	18 873
Španija	21 660	-	21 660
Turska	18 061	10 843	7 218
Rumunija	9 114	-	9 114
Rusija	6 799	-	6 799
Albanija	5 100	3 211	1 889

Tabela 7. Poštanski saobraćaj i telekomunikacije

	QI 2018	QI 2019	Indeksi		
			$\frac{QI\ 2019}{\bar{\emptyset}\ 2015}$	$\frac{QI\ 2019}{QIV\ 2018}$	$\frac{QI\ 2019}{QI\ 2018}$
Pisama, u hilj.	3 675	3 739	109,6	86,5	101,7
Paketi, u hilj.	13	16	84,2	94,1	123,1
Tiskovine, u hilj.	48	27	50,0	62,8	56,3
Potrošeni minuti fiksne telefonije, u hilj.	35 180	28 648	48,4	92,5	81,4
Potrošeni minuti mobilne telefonije, u hilj.	515 161	520 929	93,7	93,1	101,1

Tabela 8. Teretni drumski saobraćaj, I kvartal 2019.

A = B + C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	209	22 090	927
1. Unutrašnji prevoz	194	15 149	532
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	15	6 941	395
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	13	5 734	307
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	2	1 207	88

Tabela 9. Teretni drumski saobraćaj uz nadoknadu, I kvartal 2019.

B	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	49	8 717	437
1. Unutrašnji prevoz	36	2 594	105
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	13	6 123	332
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	11	4 916	244
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	2	1 207	88

Tabela 10. Teretni drumski saobraćaj za sopstvene potrebe, I kvartal 2019.

C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	160	13 373	490
1. Unutrašnji prevoz	158	12 555	427
2. Međunarodni prevoz (2.1)	2	818	63
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	2	818	63
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	-	-	-

Tabela 11. Broj saobraćajnih nezgoda i nastradala lica u drumskom saobraćaju

	QI 2018	QI 2019	Indeksi		
			$\frac{QI\ 2019}{\bar{\emptyset}\ 2015}$	$\frac{QI\ 2019}{QIV\ 2018}$	$\frac{QI\ 2019}{QI\ 2018}$
Ukupan broj saobraćajnih nezgoda	1 181	1 207	97,7	83,2	102,2
Ukupan broj nastradalih lica	500	490	88,1	76,1	98,0

Tabela 12. Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju po opštinama, I kvartal 2019.

Opština	Ukupno (1)+(2)+(3)+(4)	Bez poginulih i povrijeđenih lica (1)	Sa poginulima (2)	Sa poginulim i povrijeđenim (3)	Sa povrijeđenima (4)
Ukupno	1 207	879	5	2	321
Andrijevisa	2	2	-	-	-
Bar	79	60	1	-	18
Berane	16	10	-	-	6
Bijelo Polje	40	28	-	-	12
Budva	56	42	-	-	14
Cetinje	18	9	-	-	9
Danilovgrad	35	19	1	1	14
Herceg Novi	64	55	-	-	9
Kolašin	19	15	-	-	4
Kotor	71	56	-	1	14
Mojkovac	14	7	-	-	7
Nikšić	173	142	-	-	31
Plav	1	-	-	-	1
Pljevlja	27	18	-	-	9
Plužine	2	1	-	-	1
Podgorica	501	347	3	-	151
Rožaje	8	5	-	-	3
Šavnik	4	3	-	-	1
Tivat	46	35	-	-	11
Ulcinj	24	19	-	-	5
Žabljak	7	6	-	-	1

Tabela 13. Broj nastradalih lica u drumskom saobraćaju po opštinama, I kvartal 2019.

Opština	Ukupno nastradala lica (1) + (2)	Poginuli (1)	Povrijeđeni (2)
Ukupno	490	7	483
Andrijevisa	-	-	-
Bar	30	1	29
Berane	8	-	8
Bijelo Polje	22	-	22
Budva	19	-	19
Cetinje	16	-	16
Danilovgrad	26	2	24
Herceg Novi	11	-	11
Kolašin	4	-	4
Kotor	18	1	17
Mojkovac	13	-	13
Nikšić	44	-	44
Plav	1	-	1
Pljevlja	11	-	11
Plužine	2	-	2
Podgorica	236	3	233
Rožaje	6	-	6
Šavnik	1	-	1
Tivat	14	-	14
Ulcinj	7	-	7
Žabljak	1	-	1

Tabela 14. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila

	QI 2018	QI 2019	Indeksi		
			$\frac{QI\ 2019}{\bar{Q}\ 2015}$	$\frac{QI\ 2019}{QIV\ 2018}$	$\frac{QI\ 2019}{QI\ 2018}$
Broj registrovanih vozila	45 982	49 025	98,7	81,8	106,6
Broj prvi put registrovanih vozila	5 046	5 060	124,3	80,4	100,3

Tabela 15. Broj registrovanih drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije

Kvartal	Vrsta pogonske energije						Ukupno ⁵
	Eurosuper 95	Eurosuper 98	Eurodizel	Mješavina	Auto Gas	El.energija	
QI 2019	9 564	58	37 042	1	1 581	25	48 271
QI 2018	9 682	57	33 961	-	1 591	29	45 320

⁵ Ukupan broj drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije je manji od ukupnog broja registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila za broj priključnih vozila, koja ne koriste pogonsku energiju.

Tabela 16. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, I kvartal 2019.

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	348	43 333	87	347	3 582
Andrijevića	-	178	2	-	10
Bar	40	3 587	11	9	250
Berane	-	1 246	9	8	68
Bijelo Polje	5	1 982	1	10	145
Budva	46	2 189	5	31	142
Cetinje	12	1 147	1	15	62
Danilovgrad	1	992	-	54	134
Gusinja	0	118	-	-	7
Herceg Novi	36	2 295	10	31	152
Kolašin	2	314	2	2	18
Kotor	76	1 999	11	10	175
Mojkovac	-	321	1	1	17
Nikšić	3	4 159	11	48	350
Petnjica	-	168	1	2	12
Plav	1	348	1	3	14
Pljevlja	2	1 457	-	12	111
Plužine	-	81	2	2	5
Podgorica	66	15 594	1	63	1 502
Rožaje	1	925	8	17	55
Tivat	31	1 555	8	9	122
Tuzi	1	877	-	7	93
Ulcinj	25	1 595	-	13	125
Šavnik	-	63	-	-	6
Žabljak	-	143	2	-	7

Tabela 16. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, I kvartal 2019.

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	128	422	754	24	49 025
Andrijevića	2	-	2	-	194
Bar	17	35	51	-	4 000
Berane	9	10	22	-	1 372
Bijelo Polje	20	38	74	17	2 292
Budva	4	1	9	-	2 427
Cetinje	3	14	32	1	1 287
Danilovgrad	-	12	18	-	1 211
Gusinje	-	-	0	-	125
Herceg Novi	12	9	22	-	2 567
Kolašin	3	2	4	-	347
Kotor	27	8	23	-	2 329
Mojkovac	1	1	1	-	343
Nikšić	1	64	113	1	4 750
Petnjica	-	-	0	-	183
Plav	2	1	5	-	375
Pljevlja	2	18	29	3	1 634
Plužine	-	0	0	-	90
Podgorica	3	152	257	2	17 640
Rožaje	5	40	60	-	1 111
Tivat	11	3	14	-	1 753
Tuzi	-	12	14	-	1 004
Ulcinj	4	-	3	-	1 765
Šavnik	-	-	-	-	69
Žabljak	2	2	1	-	157

**Tabela 17. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama,
I kvartal 2019.**

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	94	4 315	2	31	423
Andrijeвица	-	12	-	-	-
Bar	11	320	-	-	30
Berane	-	96	-	-	2
Bijelo Polje	2	224	-	1	14
Budva	16	226	-	6	15
Cetinje	6	135	-	1	8
Danilovgrad	-	62	-	3	8
Gusinje	-	20	-	-	2
Herceg Novi	3	173	-	1	17
Kolašin	1	26	-	-	3
Kotor	26	164	1	1	21
Mojkovac	-	27	-	-	4
Nikšić	1	465	-	4	36
Petnjica	-	16	-	-	1
Plav	1	31	-	1	1
Pljevlja	1	116	-	-	10
Plužine	-	11	-	-	1
Podgorica	17	1 630	-	9	206
Rožaje	1	120	-	2	10
Tivat	4	204	-	-	11
Tuzi	-	87	-	2	12
Ulcinj	4	131	-	-	10
Šavnik	-	4	-	-	-
Žabljak	-	15	1	-	1

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	4	56	121	14	5 060
Andrijeвица	-	-	-	-	12
Bar	-	2	6	-	369
Berane	3	1	2	-	104
Bijelo Polje	-	6	20	12	279
Budva	-	-	1	-	264
Cetinje	-	2	3	-	155
Danilovgrad	-	-	4	-	77
Gusinje	-	-	-	-	22
Herceg Novi	-	-	3	-	197
Kolašin	-	-	1	-	31
Kotor	-	-	3	-	216
Mojkovac	-	-	-	-	31
Nikšić	-	5	19	1	531
Petnjica	-	-	-	-	17
Plav	-	-	1	-	35
Pljevlja	-	-	2	1	130
Plužine	-	-	-	-	12
Podgorica	-	36	41	-	1 939
Rožaje	-	4	10	-	147
Tivat	1	-	2	-	222
Tuzi	-	-	2	-	103
Ulcinj	-	-	1	-	146
Šavnik	-	-	-	-	4
Žabljak	-	-	-	-	17

Tabela 18. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, I kvartal 2019.

Godina proizvodnje	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	348	43 333	87	347	3 582
Do 1979	-	46	-	-	22
1980-1989	5	1 811	5	6	181
1990-1994	2	3 561	17	18	197
1995	-	773	2	4	43
1996	1	962	9	9	48
1997	3	914	7	8	65
1998	-	930	7	10	56
1999	4	905	4	3	60
2000	1	1 531	-	7	69
2001	8	2 730	3	21	136
2002	3	2 848	2	20	178
2003	11	2 693	2	18	174
2004	10	3 010	3	31	230
2005	14	2 597	2	37	184
2006	22	2 448	6	22	193
2007	30	2 602	-	33	281
2008	42	2 347	2	31	292
2009	9	1 270	2	8	136
2010	6	1 424	-	5	151
2011	4	1 467	9	14	188
2012	12	1 124	1	3	113
2013	14	1 059	1	7	92
2014	9	1 073	1	6	75
2015	16	864	1	6	77
2016	21	658	-	7	93
2017	21	612	-	4	92
2018	51	720	1	9	114
2019	29	354	-	-	42

Tabela 18. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, I kvartal 2019.

/nastavak/

Godina proizvodnje	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktor	Ukupno
Ukupno	128	422	754	24	49 025
Do 1979	1	-	7	2	78
1980-1989	20	1	40	4	2 073
1990-1994	11	3	43	3	3 855
1995	5	3	6	1	837
1996	5	4	7	-	1 045
1997	1	4	4	-	1 006
1998	1	3	13	-	1 020
1999	5	5	21	-	1 007
2000	3	10	25	-	1 646
2001	2	19	25	-	2 944
2002	4	19	27	-	3 101
2003	10	18	32	1	2 959
2004	5	16	42	1	3 348
2005	6	23	38	-	2 901
2006	4	27	43	-	2 765
2007	14	52	72	-	3 084
2008	19	57	76	1	2 867
2009	4	23	11	-	1 463
2010	2	19	14	-	1 621
2011	-	27	21	1	1 731
2012	3	15	13	-	1 284
2013	1	12	10	-	1 196
2014	-	17	21	-	1 202
2015	-	5	20	-	989
2016	1	7	29	-	816
2017	1	10	23	2	765
2018	-	5	48	2	950
2019	-	18	23	6	472

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Izvori podataka

Podaci sabračaja prikupljaju se redovnim kvartalnim istraživanjima.

Izvor podataka za željeznički saobraćaj su izvještajne jedinica kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); drumski putnički saobraćaj izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); lokalni drumski saobraćaj izvještajne jedinica kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); prometa na aerodromima izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52); vazdušni saobraćaj izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51); za izvještaj o dolasku i odlasku brodova izvještajne jedinice su Lučke kapetanije; pretovar izvještajne jedinica kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52).

Izvor podataka za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj od 2017. godine je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Izvor podataka za broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

Istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju se sprovodi na uzorku. Podaci se prikupljaju metodom ankete. Jedinica posmatranja je teretno vozilo za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila.

Okvir za izbor uzorka za istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Definicije

Pod *prevozom putnika* u saobraćaju podrazumijeva se kretanje putnika od mjesta polaska do odredišta.

Putnik je svako lice koje je nabavilo kartu ili odgovarajuću ispravu i ušlo u prevozno sredstvo s ciljem da se preveze do mjesta opredjeljenja.

Putnički kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km.

Pod *prevezenom robom* podrazumijevaju se sve pošiljke tereta (robe) koji je prevezen na osnovu ugovora o prevozu. Količina prevezene robe izražava se u bruto težini, što znači da težina robe obuhvata i težinu ambalaže ili opreme (kontejneri).

Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km.

Aerodrom je određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) koja je namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova, kao i za njihovo kretanje po zemljanoj površini i otvorena za komercijalni vazdušni transport.

Putnici u *direktnom tranzitu* jesu putnici koji, nakon kratkog zaustavljanja, nastavljaju putovanje avionom istim brojem leta.

Broj komercijalnih operacija uključuje uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu ostvarena radi ostvarivanja komercijalne vazdušne usluge (redovne i vanredne).

Broj ukupnih operacija uključuje sva uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu (osim državnih letova). Obuhvataju se sve komercijalne operacije (redovne, vanredne i operacije opšteg vazduhoplovstva), kao i sve operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva (poslovni, padobransko/jedriličarski, privatni, obuka, testni, pozicijski, tehnička zaustavljanja i dr.). Ne uključuju se

državni letovi (vojska, carina, policija).

Luke su mjesta ukrčavanja i iskrčavanja putnika i tereta na morskoj obali koja su posebno izgrađena za tu svrhu dok su pristanšta takva mjesta na obalama rijeka i jezera.

Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom.

Izmanipulisane tone (tona-operacija) su jedinice radnog učinka koje izražavaju zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj).

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi).

Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji.

Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započeo na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Registrovana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Drumski prevoz je svako kretanje robe i/ili putnika u drumskom prevoznom sredstvu po drumskoj mreži. Unutrašnji drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u istoj zemlji u kojoj je vozilo registrovano.

Međunarodni drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u dvije različite zemlje; ovakav prevoz može podrazumijevati tranzit kroz jednu ili više zemalja.

Drumska kabotaža prevoz drumom unutar neke zemlje koji obavlja prevozno sredstvo registrovano u drugoj zemlji.

Prevoz za treće zemlje je međunarodni drumski prevoz koji obavlja drumsko prevozno sredstvo registrovano u trećoj zemlji.

Prevoz uz nadoknadu ili javni prevoz je onaj prevoz robe koji se obavlja uz naknadu u ime trećih osoba.

Prevoz za sopstvene potrebe jeste prevoz koji se ne obavlja uz naknadu.

Teretno drumsko motorno prevozno sredstvo je drumsko motorno prevozno sredstvo namijenjeno za prevoz robe (kamion) ili bilo koja kombinacija drumskih vozila namijenjenih za prevoz robe (tj. kamion s prikolicom, prikolicama ili drumski tegljač s poluprikolicom i s prikolicom ili bez nje).

Drumski tegljač je drumsko motorno vozilo koje je isključivo ili prevashodno namijenjeno za vuču drugih drumskih vozila bez motora.

Posljednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

**Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814**

Saopštenje pripremila:

Jelena POPOVIĆ

Tel. +382-20-230-837;

E-mail: contact@monstat.org